LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. RUGSĖJO 29 D. ĮSAKYMO NR. 274 „DĖL PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2013 m. gruodžio 5 d. Nr. 3D-821
Vilnius

Įgyvendindamas 2012 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2012/37/ES, kuria dėl reikalavimų, kuriuos turi atitikti *Galega orientalis* Lam. sėkla, dėl tam tikrų pašarinių rūšių augalų sėklos partijos didžiausio svorio ir dėl *Sorghum spp.* mėginio dydžio iš dalies keičiami tam tikri Tarybos direktyvų 66/401/EEB ir 66/402/EEB priedai (OL 2012 L 325, p. 13),

1. P a k e i č i u Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 86-2640; 2009, Nr. 76-3140; 2010, Nr. 89-4718), ir išdėstau jį nauja redakcija:

„**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS**

ĮSAKYMAS
DĖL PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

Įgyvendindamas 2012 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2012/37/ES, kuria dėl reikalavimų, kuriuos turi atitikti *Galega orientalis* Lam. sėkla, dėl tam tikrų pašarinių rūšių augalų sėklos partijos didžiausio svorio ir dėl *Sorghum spp.* mėginio dydžio iš dalies keičiami tam tikri Tarybos direktyvų 66/401/EEB ir 66/402/EEB priedai (OL 2012 L 325, p. 13):

T v i r t i n u Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašą (pridedama).“

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2013 m. gruodžio 31 d.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS VIGILIJUS JUKNA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2000 m. rugsėjo 29 d.
įsakymu Nr. 274
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. gruodžio 5 d.
įsakymo Nr. 3D-821
redakcija)

PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 66/402/EEB dėl prekybos javų sėkla (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 1 tomas, p. 66) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva 2012/37/ES (OL 2012 L 325, p. 13), 1980 m. liepos 17 d. Komisijos sprendimą 80/755/EEB dėl leidimo neištrinamais spaudmenimis pateikti nustatytą informaciją ant javų sėklos pakuočių (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 4 tomas, p. 208) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1981 m. vasario 10 d. Komisijos sprendimu 81/109/EEB (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 5 tomas, p. 17), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 36 tomas, p. 281) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) 1829/2003 (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 13 skyrius, 32 tomas, p. 432), 2004 m. gruodžio 1 d. Komisijos sprendimą 2004/842/EB dėl įgyvendinimo taisyklių, kuriomis remdamosi valstybės narės gali leisti teikti į rinką sėklas, priklausančias veislėms, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos jas įtraukti į žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių nacionalinį katalogą (OL 2004 L 362, p. 21), 2005 m. kovo 2 d. Komisijos sprendimą 2005/200/EB, leidžiantį Estijai, Latvijai, Lietuvai ir Maltai nustatyti griežtesnius reikalavimus dėl *Avena fatua* javų sėkloje (OL 2005 L 70, p. 19), 2006 m. gegužės 23 d. Komisijos direktyvą 2006/47/EB, nustatančią tam tikras *Avena fatua* buvimo javų sėkloje sąlygas (OL 2006 L 136, p. 18), 2006 m. birželio 12 d. Komisijos direktyvą 2006/55/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvos 66/402/EEB III priedo nuostatas dėl didžiausio sėklų partijų svorio (OL 2006 L 159, p. 13), 2008 m. birželio 20 d. Komisijos direktyvą 2008/62/EB, numatančią tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas žemės ūkio vietinių populiacijų ir veislių, kurios natūraliai prisitaikiusios prie vietos ir regiono sąlygų ir kurioms gresia genetinė erozija, patvirtinimui ir prekybai tų vietinių populiacijų bei veislių sėkla ir sėklinėmis bulvėmis (OL 2008 L 162, p. 13).

2. Reikalavimų aprašo tikslas – užtikrinti kokybiškos javų sėklos (toliau – sėklos) dauginimą siekiant ją tiekti rinkai ir javų vietinių veislių ar javų genetinės medžiagos, išsaugotinos *in situ,* ir tausiai naudojamų šių augalų genetinių išteklių veislių auginimą bei tiekimą rinkai.

3. Reikalavimų aprašas privalomas fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems sėklos dauginimu ir javų vietinių veislių ar išsaugotinų *in situ* javų genetinių išteklių veislių auginimu ir tiekimu rinkai.

4. Reikalavimų apraše išdėstyti reikalavimai taikomi šių javų rūšims ir gentims, kurios

skirtos žemės ūkio produkcijai išauginti, bet ne dekoratyviniams tikslams:

avižoms netikšėms – *Avena strigosa*;

plikosioms avižoms – *Avena nuda*;

sėjamosioms avižoms ir bizantinėms avižoms – *Avena sativa* (jai priklauso ir *A. byzantina*);

kanariniams strypainiams – *Phalaris canariensis*;

paprastiesiems miežiams – *Hordeum vulgare*;

sėjamiesiems rugiams – *Secale cereale*;

dvispalviams sorgams – *Sorghum bicolor*;

dvispalvių sorgų x sudanžolės hibridams – *Sorghum bicolour* x Sorghum sudanense;

kietiesiems kviečiams – *Triticum durum*;

paprastiesiems kviečiams – *Triticum aestivum*;

kvietrugiams – X *Triticosecale*;

speltoms – *Triticum spelta*;

paprastiesiems kukurūzams – *Zea mays* (išskyrus saldžiuosius kukurūzus ir kukurūzus, skirtus spragėsių gamybai).

5. Reikalavimų aprašas taikomas superelitinei, elitinei, sertifikuotai ir sertifikuotai pirmos ir antros reprodukcijos bei saugotinų javų veislių sėklai.

6. Reikalavimų aprašas netaikomas sėklai, kuri skirta eksportuoti į trečiąsias šalis.

II. ŠIAME REIKALAVIMŲ APRAŠE VARTOJAMOS SĄVOKOS

7. Reikalavimų apraše vartojamos sąvokos:

Įgaliotasis aprobuotojas – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos išduotą leidimą aprobuoti sėklinius pasėlius.

Įgaliotasis bandinių ėmėjas – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos leidimą imti sėklos bandinius iš sėklos siuntų.

Įgaliotoji laboratorija – laboratorija, turinti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos leidimą atlikti sėklos kokybės tyrimus.

Javų genetinės įvairovės išsaugojimas *in situ* (toliau – išsaugojimas *in situ*) – javų genetinės įvairovės išsaugojimas natūralioje gamtinėje aplinkoje ir žemės ūkio aplinkoje, kurioje susidarė jų genetiniai požymiai.

Javų kilmės rajonas – rajonas, kuriame vietinė arba išsaugotina *in situ* javų veislė buvo ilgai auginama ir prie kurio sąlygų ji yra natūraliai prisitaikiusi.

Javų populiacijų genetinė erozija – tam tikros rūšies ar veislės javų genetinės įvairovės mažėjimas arba genetinio pagrindo menkėjimas populiacijoje dėl žmonių veiklos ar aplinkos pokyčių.

Javų sėklinis pasėlis – teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkantis dirbamosios žemės sklype auginamas javų pasėlis, skirtas sėklai gauti ar augalams išauginti.

Javų sėklinio pasėlio aprobavimas – javų sėklinio pasėlio veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti pasėlio tinkamumą tam tikros veislės ir kategorijos sėklai išauginti.

Javų vegetacinis bandymas – bandymas, kuriuo vegetacijos metu tikrinamas javų veislės tapatumas ir veislinis grynis.

Kontrolinis sėklos bandinys – sėklos bandinys, paimtas oficialiojo bandinių ėmėjo iš paruoštos sėklos siuntos, kuriai jau yra išduotas kokybės dokumentas arba iš kurios yra paimtas bandinys kokybės dokumentui gauti.

Kukurūzų, sorgų rūšių (Sorghum spp.) veislės, hibridai ir įvaisinės linijos:

kryžmadulkė veislė – santykinai vienodų požymių stabili kryžmiškai apsidulkinanti veislė;

įvaisinė linija – santykinai vienodų požymių stabili linija, gaunama dirbtinio apdulkinimo būdu, derinamu su selekcija keliose paeiliui einančiose kartose arba kitais

lygiaverčiais būdais;

paprastasis hibridas – selekcininko tvirtinamas pirmosios kryžminimo kartos hibridas, gautas iš dviejų įvaisinių linijų;

dvigubasis hibridas – selekcininko tvirtinama pirmoji karta, gauta sukryžminus du paprastuosius hibridus;

trigubasis hibridas – selekcininko tvirtinama pirmoji karta, gauta sukryžminus įvaisinę liniją ir paprastąjį hibridą;

aukščiausios kombinacinės galios hibridas – selekcininko tvirtinama pirmoji karta, gauta sukryžminus įvaisinę liniją arba paprastąjį hibridą ir kryžmadulkę veislę;

hibridinė veislė – selekcininko patvirtinta pirmoji karta, gauta sukryžminus iš dviejų kryžmadulkių veislių elitinės sėklos išaugintus augalus.

Oficialioji laboratorija – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos laboratorija, kurioje atliekami sėklos kokybės tyrimai.

Oficialioji priežiūra – priežiūra, kurią atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, kontroliuodama įgaliotųjų aprobuotojų, bandinių ėmėjų ir laboratorijų darbą.

Oficialiosios priemonės – priemonės, kurias taiko Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, tiekėjo prašymu aprobuodama pasėlius, atlikdama sėklos kokybės tyrimus, vykdydama vegetacinius bandymus ir kitus su sėklos sertifikavimu susijusius veiksmus.

Oficialusis aprobuotojas – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistas, turintis teisę aprobuoti sėklinius pasėlius.

Oficialusis bandinių ėmėjas – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistas, turintis teisę imti bandinius iš sėklos siuntų.

Saugotina javų veislė – vietinė arba išsaugotina *in situ* javų veislė, kuriai gresia genetinė erozija ir kurios genetinius išteklius būtina išsaugoti.

Vietinė javų veislė – ilgai tam tikroje vietoje auginama javų veislė, išvesta liaudies selekcininkų ar susidariusi natūraliosios atrankos būdu.

Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. 113-3285; 2010, Nr. 12-559), Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme (Žin., 2001, Nr. 102-3623; 2010, Nr. 13-619), Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatyme (Žin., 2001, Nr. 104-3701) ir kituose teisės aktuose.

III. JAVŲ SĖKLOS KATEGORIJOS

8. Javų sėkla pagal kategoriją skirstoma:

8.1. Superelitinė sėkla (sutrumpintai žymima A) – tai sėkla, kuri:

8.1.1. ruošiama selekcininkų ar jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

8.1.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė augalininkystės tarnyba) patvirtino šią atitiktį;

8.1.3. naudojama elitinei arba žemesnių kategorijų sėklai išauginti.

8.2. Nehibridinių veislių elitinė sėkla (avižų, miežių, kanarinių strypainių, rugių, kvietrugių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų sėkla; sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

8.2.1. ruošiama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

8.2.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.2.3. naudojama sertifikuotai, sertifikuotai pirmos arba antros reprodukcijos sėklai išauginti;

8.2.4. atitinka 8.2.1–8.2.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant

oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.3. Hibridinių veislių elitinė sėkla (avižų, miežių, rugių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų ir savidulkių kvietrugių sėkla; sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

8.3.1. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.3.2. naudojama hibridams išauginti;

8.3.3. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.3.1–8.3.2 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.4. Kryžmadulkių veislių kukurūzų ir sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) elitinė sėkla (sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

8.4.1. ruošiama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

8.4.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.4.3. naudojama sertifikuotai sėklai išauginti arba aukščiausios kombinacinės galios hibridams ar hibridinėms veislėms išauginti;

8.4.4. atitinka 8.4.1–8.4.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.5. Įvaisinės linijos elitinė sėkla (sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

8.5.1. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.5.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.5.1 punkte išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.6. Paprastųjų hibridų elitinė sėkla – tai sėkla, kuri:

8.6.1. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.6.2. skirta dvigubiems, trigubiems ar aukščiausios kombinacinės galios hibridams išauginti;

8.6.3. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.6.1–8.6.2 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.7. Sertifikuota sėkla (rugių, sorgų, kukurūzų ir hibridinė avižų, miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltos ir savidulkių kvietrugių**,** nehibridinių veislių kanarinių strypainių sėkla; sutrumpintai žymima C) – tai sėkla, kuri:

8.7.1. gaunama iš elitinės sėklos arba selekcininko arba iš aukštesnių sėklos kategorijų selekcininko jo įgalioto atstovo prašymu;

8.7.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.7.3. naudojama javams auginti.

8.8. Saugotinos veislės sėkla – tai sėkla, kuri:

8.8.1. išauginta iš sėklos pagal veislės palaikymo metodiką;

8.8.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, keliamas sertifikuotai sėklai, išskyrus mažiausio veislinio grynio reikalavimus, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.8.3. turi pakankamą veislinį grynį;

8.8.4. išauginta javų kilmės rajone, išskyrus atvejus, nurodytus šio reikalavimų aprašo 11 punkte. Augalų genų bankas turi teikti informaciją apie patvirtintus javų kilmės rajonus Valstybinei augalininkystės tarnybai.

8.9. Sertifikuota pirmos reprodukcijos sėkla (nehibridinių avižų, miežių, kvietrugių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų veislių sėkla; sutrumpintai žymima C_1) – tai sėkla,

kuri:

8.9.1. gaunama iš elitinės sėklos arba iš aukštesnių sėklos kategorijų selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu;

8.9.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai pirmos reprodukcijos sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.9.3. naudojama sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai ar nesėkliniams grūdams išauginti;

8.9.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.9.1–8.9.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.10. Sertifikuota antros reprodukcijos sėkla (nehibridinių avižų, miežių, kvietrugių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų veislių sėkla; sutrumpintai žymima C_2) – tai sėkla, kuri:

8.10.1. gaunama iš elitinės ar sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos arba iš aukštesnių sėklos kategorijų selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu;

8.10.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.10.3. naudojama javams auginti;

8.10.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.10.1–8.10.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

IV. JAVŲ SĖKLOS SERTIFIKAVIMAS

9. Sėkla sertifikuojama, jeigu:

9.1. veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, kuris tvirtinamas Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu, ar į Bendrąjį žemės ūkio augalų rūšių veislių katalogą (toliau – Bendrasis katalogas);

9.2. asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

9.3. sėklos augintojas turi licencinę sutartį dėl veislių, kurioms taikoma teisinė apsauga;

9.4. javų sėklinis pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šiame reikalavimų apraše išdėstytas nuostatas;

9.5. sėkla supilta į fasuotes, kurias galima sandariai uždaryti;

9.6. oficialusis ar įgaliotasis bandinių ėmėjas iš sėklos siuntos fasuotės paėmė bandinį pagal ISTA (angl. – *International Seed Testing Association*) tvirtinamas bandinių ėmimo metodikas;

9.7. sėkla paženklinta etikete, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 76, 78, 80, 81 punktų nuostatas;

9.8. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje.

10. Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda pažymą, kad saugotinų veislių sėkla atitinka jai keliamus reikalavimus, jeigu:

10.1. veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį katalogą;

10.2. sėkla išauginta iš sėklos pagal veislės palaikymo metodiką;

10.3. asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą (toliau – tiekėjas), atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

10.4. tiekėjas prieš kiekvieno auginimo sezono pradžią raštu pateikė informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai apie žemės plotą, naudojamą išauginti saugotinos veislės sėklą, jo dydį ir jo vietą;

10.5. saugotinų javų veislių sėklinis pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šiame reikalavimų apraše išdėstytas nuostatas, keliamas sertifikuotai sėklai, išskyrus mažiausio veislinio grynio reikalavimus, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

10.6. sėkla supilta į fasuotes, kurias galima sandariai uždaryti;

10.7. tiekėjas iš saugotinos veislės sėklos siuntos fasuotės paėmė bandinį pagal ISTA

(angl. – *International Seed Testing Association*) tvirtinamas bandinių ėmimo metodikas;

10.8. sėklos siuntos fasuotė paženklinta tiekėjo etikete, kuri atitinka šių reikalavimų aprašo 77 punkto nuostatas;

10.9. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje;

10.10. sėkla išauginta javų kilmės rajone. Valstybinė augalininkystės tarnyba informuoja Europos Komisiją ir kitas ES valstybes apie patvirtintus javų kilmės rajonus;

Pastaba. Tais atvejais, kai javų kilmės rajonas yra daugiau nei vienoje ES valstybėje, jis nustatomas bendru ES valstybių sutarimu;

10.11. veislė palaikoma javų kilmės rajone;

10.12. prieš kiekvieną auginimo sezoną tiekėjai praneša Valstybinei augalininkystės tarnybai apie saugotinos veislės sėklos auginimui naudojamus žemės plotus ir vietą.

11. Tais atvejais, kai saugotinos veislės sėkla javų kilmės rajone negali atitikti sertifikuotai sėklai keliamo reikalavimo, nurodyto šio reikalavimų aprašo 10.10 punkte, siekiant išauginti saugotinų veislių sėklą, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali patvirtinti papildomus rajonus. Tuo tikslu Augalų genų bankas teikia būtiną informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai.

12. Papildomuose rajonuose išaugintą sėklą leidžiama naudoti tik javų kilmės rajone.

13. Valstybinė augalininkystės tarnyba privalo pateikti Europos Komisijai ir kitoms ES valstybėms informaciją apie siūlomus patvirtinti papildomus rajonus, kuriuose siekiama auginti saugotinų augalų veislių sėklą, nurodytą šio reikalavimų aprašo 11 punkte. Europos Komisija ir kitos ES valstybės per dvidešimt darbo dienų nuo šios informacijos gavimo gali pateikti klausimą svarstyti Žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir miškininkystės sėklos bei dauginamosios medžiagos nuolatiniam komitetui (toliau – Nuolatinis komitetas) ir, jei būtina, nustatyti papildomiems rajonams apribojimus ar sąlygas. Tais atvejais, kai Europos Komisija ar kitos ES valstybės nepateikia prašymo klausimą dėl papildomų rajonų nustatymo svarstyti Nuolatiniame komitete, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali patvirtinti papildomus saugotinos veislės sėklos auginimo rajonus.

14. Valstybinė augalininkystės tarnyba galutinai nesertifikuotą sėklą sertifikuoja, jeigu:

14.1. ji išauginta iš sėklų, oficialiai sertifikuotų vienoje ar keliose ES valstybėse arba trečiojoje šalyje, kurioje išaugintą sėklą Europos Sąjungos Taryba (toliau – Taryba) pripažino lygiaverte, kaip ir sėklą, išaugintą Bendrijoje, arba sėklos buvo išaugintos tiesiogiai sukryžminus ES valstybėje oficialiai sertifikuotą elitinę sėklą su tokia pat sėkla, išauginta trečiojoje valstybėje, kurią Taryba pripažino lygiaverte, kaip ir išaugintą Bendrijoje, ir kurių derlius nuimtas kitoje ES valstybėje;

14.2. sėkla buvo išauginta ES valstybėje tiesiogiai iš superelitinės sėklos, jei sąlygos tos kategorijos sėklai išauginti buvo išlaikytos.

15. Valstybinė augalininkystės tarnyba, gavusi prašymą, taip pat gali sertifikuoti trečiojoje šalyje nuimtą sėklą, jeigu:

15.1. ji išauginta tiesiogiai iš elitinės arba sertifikuotos pirmosios reprodukcijos sėklos, oficialiai sertifikuotos vienoje ar keliose ES valstybėse arba trečiojoje šalyje, kurioje išaugintą sėklą Taryba pripažino lygiaverte, kaip ir sėklą, išaugintą Bendrijoje, arba tiesiogiai sukryžminus ES valstybėje sertifikuotą elitinę sėklą su pirmiau paminėta trečiojoje šalyje oficialiai sertifikuota elitine sėkla;

15.2. sėkla aprobuota pagal tą pačią aprobavimo metodiką, kaip ir sėkla, išauginta ES valstybėje, ir atitiko atitinkamos kategorijos sėklai keliamus reikalavimus;

15.3. sėklą oficialiai ištyrus nustatyta, kad ji atitinka šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytus reikalavimus.

16. Sėkla, kuriai suteikiamos tokios pačios garantijos dėl jos požymių, tyrimo priemonių, tapatumo užtikrinimo, žymėjimo ir kontrolės, nuimta trečiojoje šalyje, šiais atžvilgiais yra Tarybos pripažįstama lygiaverte kaip ir nuimta Europos Bendrijoje ir atitinkanti šio reikalavimų aprašo nuostatas.

17. Hibridinių rugių sėkla nesertifikuojama kaip sertifikuota sėkla, jeigu vegetaciniais

bandymais buvo nustatyta, kad sėkla neatitinka elitinei sėklai keliamų reikalavimų dėl individų, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją, požymių tapatumo ir grynumo.

18. Jei javų sėklinis pasėlis ir sėklos siunta atitinka superelitinei, elitinei, sertifikuotai, sertifikuotai pirmos ir antros reprodukcijos sėklai keliamus reikalavimus, Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda Sėklos sertifikatą. Jei javų sėklinis pasėlis ir sėklos siunta atitinka saugotinai javų veislių sėklai keliamus reikalavimus, Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda Pažymą apie saugotinos javų veislių sėklos kokybinių rodiklių atitiktį šio reikalavimų aprašo nuostatoms.

19. Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikdama veiksmus, susijusius su sėklos sertifikavimu, bendradarbiauja su Europos Komisijos pareigūnais ir ES valstybių institucijomis, atsakingomis už sėklos sertifikavimą.

V. REIKALAVIMAI JAVŲ SĖKLINIAMS PASĖLIAMS

20. Oficialiajam ar įgaliotajam aprobuotojui atliekant javų sėklinių pasėlių aprobavimą, pasėlio savininkas privalo pateikti sėklos įsigijimo dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešsėlius, sėjomainas, apsauginius atstumus. Jei veislė nėra įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, o tik į Bendrąjį katalogą, pasėlio savininkas turi pateikti veislės aprašymą.

21. Oficialusis aprobuotojas, atlikdamas saugotinų javų veislių sėklinių pasėlių monitoringą, kontroliuoja saugotinų javų veislių sėklinių pasėlių atitiktį šio reikalavimo aprašo nuostatoms, ypatingai augalo veislę, saugotinų javų veislių sėklinių pasėlių auginimo vietą ir išaugintos saugotinos javų veislės sėklos kiekius.

22. Aprobuojama Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

23. Javų bei saugotinų javų veislių sėkliniai pasėliai turi būti iš sėklos, kurios vegetaciniai bandymai davė patenkinamų rezultatų. Saugotinų veislių vegetaciniai bandymai turi būti atlikti siekiant nustatyti veislės tapatumą ir veislinį grynį.

24. Kai priešsėlis yra kukurūzų ar sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) augalai, pakanka atlikti vieną specialų javų pasėlio patikrinimą, kurio metu nustatoma, ar pasėlis neužkrėstas savaime įsisėjusiais priešsėlio augalais. Esant būtinybei, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali pakartotinai aprobuoti javų sėklinius pasėlius.

25. Sėkliniai javai negali būti auginami tame lauke, kuriame prieš tai buvo auginami tos pačios rūšies augalai.

26. Javų sėklinis pasėlis turi atitikti šio reikalavimų aprašo 1–2 priedų ir šio skyriaus reikalavimus.

27. Kad neįvyktų nepageidaujamas apsidulkinimas, mažiausi apsauginiai atstumai nuo kaimyninių augalų turi būti tokie, kaip nurodyta šio reikalavimų aprašo 1 priede.

28. Valstybinė augalininkystės tarnyba tvirtina oficialiųjų ir įgaliotųjų aprobuotojų ir bandinių ėmėjų sąrašus bei nustato reikalavimus, keliamus oficialiesiems ir įgaliotiesiems aprobuotojams ir bandinių ėmėjams. Asmeniui pageidaujant, vienerius metus leidžiama atlikti kiekvienos javų veislės, dėl kurios įrašymo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, bandymus siekiant surinkti informaciją apie jos ūkinį vertingumą. Tokiems bandymams pasėti leidžiamas sėklos kiekis turi neviršyti: kietųjų kviečių – 0,05 proc, avižų, miežių ir kviečių – 0,3 proc, o kitų javų rūšių – 0,1 proc. tos pat rūšies sėklos, kasmet sunaudojamos Lietuvos Respublikoje. Jeigu tokio kiekio nepakanka užsėti 10 ha plotą, leidžiama sėklos kiekį padidinti.

29. Aprobuojama, kai, atsižvelgiant į pasėlių būklę ir augimo tarpsnį, yra sąlygos atlikti atitinkamą apžiūrą.

30. Avižų, miežių, kanarinių strypainių, kvietrugių, kviečių, rugių sėkliniai pasėliai aprobuojami vieną kartą. Esant būtinybei, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali pakartotinai aprobuoti javų sėklinius pasėlius.

31. Javų sėklinio pasėlio laukas, kurio bus aprobuojamas kontrolinių laukelių dydis, jo dalių skaičius ir išdėstymas, nustatomas pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos

direktoriaus patvirtintus aprobavimo metodinius nurodymus. Saugotinų javų veislių pasėlius tiekėjas apžiūri Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

32. Sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) ir kukurūzų pasėliai aprobuojami žydėjimo metu:

32.1. kryžmadulkių veislės – vieną kartą;

32.2. įvaisinės linijos ar hibridai – tris kartus.

33. Kanarinių strypainių, rugių pasėliuose kitos veislės augalų negali būti daugiau kaip:

33.1. elitinės sėklos pasėliuose – vienas augalas 30 m^2;

33.2. sertifikuotos sėklos pasėliuose – vienas augalas 10 m^2.

34. Hibridinių rugių pasėliai turi būti pakankamai identiški ir gryni, kaip reikalauja individų charakteristikos, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją.

35. Hibridinių rugių pasėliuose kitų augalų, aiškiai išsiskiriančių iš sudėtinių individų, negali būti daugiau kaip:

35.1. elitinės sėklos pasėliuose – vienas augalas 30 m^2;

35.2. sertifikuotos sėklos pasėliuose – vienas augalas 10 m^2; ši sąlyga aprobavimo metu taikoma tik moteriškiesiems individams.

36. Kukurūzų augalų su aiškiais tipiškais nukrypimais nuo normos skaičius procentais neturi viršyti:

36.1. elitinės sėklos pasėliuose:

36.1.1. įvaisinės linijos – 0,1 proc.;

36.1.2. paprastųjų hibridų kiekvienas individas – 0,1 proc.;

36.1.3. kryžmadulkių veislių – 0,5 proc.;

36.2. sertifikuotos sėklos pasėliuose:

36.2.1. hibridinių veislių individų:

36.2.1.1. įvaisinės linijos – 0,2 proc.;

36.2.1.2. paprastųjų hibridų – 0,2 proc.;

36.2.1.3. kryžmadulkių veislių – 1,0 proc.;

36.2.2. kryžmadulkių veislių – 1,0 proc.

37. Auginant hibridinių veislių sėklą laikomasi šių reikalavimų:

37.1. vyriškojo individo augalai turi išbarstyti pakankamą kiekį žiedadulkių, kai moteriškieji individai žydi;

37.2. tam tikrais atvejais sterilizuojami;

37.3. jei 5 proc. ar daugiau moteriškųjų individų turi žiedadulkes priimančias purkas, žiedadulkes barsčiusių ar barstančių moteriškųjų individų skaičiaus procentinė dalis neturi viršyti 1 proc. ir iš viso 2 proc. aprobavimo metu. Laikoma, kad augalai barstė ar barsto žiedadulkes, jei ant 50 mm ar didesnės pagrindinės ar šoninės šluotelės ašies iš žiedažvynio išaugo dulkinės ir barstė ar barsto žiedadulkes.

38. Sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) augalų, išskyrus pasėlių ar augalų rūšių aiškiai neatitinkančių įvaisinės linijos ar individo požymių, procentinė dalis turi neviršyti, kai:

38.1. auginama elitinė sėkla:

38.1.1. žydi – 0,1 proc.;

38.1.2. pasėlis subrendo – 0,1 proc.;

39. Hibridinių rugių pasėlių, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją, individų požymiai turi būti pakankamai tapatūs ir gryni. Pasėliai turi atitikti šias sąlygas:

39.1. tos rūšies pasėlių augalų, kurie aiškiai neatitinka individo požymių, skaičius turi neviršyti:

39.1.1. auginant elitinę sėklą – vienas augalas 30 m^2;

39.1.2. auginant sertifikuotą sėklą – vienas augalas 10 m^2, ši sąlyga atliekant oficialųjį aprobavimą taikoma tik moteriškajam individui;

39.2. auginant elitinę sėklą, kai naudojama vyriškojo nevaisingumo selekcinė linija, individo nevaisingumas turi būti ne mažesnis nei 98 proc.;

39.3. sertifikuotą sėklą galima auginti panaudojant moteriškąjį vyriškojo nevaisingumo individą su vyriškuoju individu, kuris grąžina vyriškąjį vaisingumą.

40. Auginant hibridinę sertifikuotą plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšų, miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų veislių ir savidulkių kvietrugių sėklą, pasėlių atstumas nuo kitų žiedadulkių šaltinių, kad neįvyktų nepageidaujamas svetimas apdulkinimas, turi būti ne mažesnis kaip:

40.1. moteriškojo individo atstumas iki kitos tos pat rūšies veislės, išskyrus vyriškąjį individą, pasėliuose – 25 m;

40.2. šio atstumo galima nesilaikyti, jei pasėlis apsaugotas nuo nepageidaujamo svetimo apdulkinimo.

41. Pasėliai turi būti tapatūs ir gryni pagal individų charakteristikas. Saugotinų javų veislių sėkliniai pasėliai turi būti tapatūs.

42. Jei sėkla auginama naudojant chemines hibridizavimo medžiagas, pasėliai turi atitikti šias sąlygas:

42.1. kiekvieno individo veislinis grynis turi būti:

42.1.1. plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšų, miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių ir speltų veislių – 99,7 proc.;

42.1.2. savidulkių kvietrugių – 99 proc.;

42.1.3. mažiausias hibridiškumas turi būti 95 proc. Hibridiškumo procentas apskaičiuojamas pagal tarptautines metodikas. Kai hibridiškumas nustatomas tiriant sėklą prieš sertifikavimą, aprobuojant jo nustatyti nebūtina.

43. Sėklos vertingumą mažinančių kenksmingųjų organizmų, pirmiausia kūlių – *Ustilagineae*, turi būti kuo mažiau.

VI. JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

44. Sertifikuojama sėkla turi atitikti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytas sąlygas. Sertifikuojama superelitinė sėkla turi atitikti nehibridinių, hibridinių, kryžmadulkių veislių, įvaisinės linijos ir paprastųjų hibridų elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, kanariniai strypainiai, išskyrus hibridus, sėjamieji rugiai, dvispalviai sorgai, paprastieji kukurūzai ir sėjamosios avižos, paprastieji miežiai, paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, speltos veislių hibridai bei kvietrugiai, išskyrus apsidulkinančias veisles, turi atitikti sertifikuotai sėklai 1–3 prieduose keliamus reikalavimus, o sėjamosios avižos, paprastieji miežiai, paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, speltos ir kvietrugių apsidulkinančios veislės, išskyrus visų išvardytų veislių hibridus, sėkla turi atitikti V skyriaus nuostatas, taikomas apsidulkinančioms veislėms, ir sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai keliamus 2–3 prieduose nurodytus reikalavimus.

45. Saugotinų veislių sėklos tyrimai atliekami siekiant nustatyti, ar minėtoji sėkla atitinka sertifikuotai sėklai keliamus reikalavimus. Tyrimai atliekami pagal patvirtintus tarptautinius metodus, o jei tokių metodų nėra, taikant atitinkamus metodus.

46. Sėkla, neatitinkanti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytų rodiklių, gali būti priskirta žemesnei kategorijai arba pripažįstama netinkama.

47. Bandiniai iš sertifikavimui skirtų sėklos siuntų turi būti imami oficialiai arba oficialiai prižiūrint pagal patvirtintus metodus.

48. Sėklos ir saugotinų veislių sėklos bandiniai imami iš vienarūšių siuntų, didžiausias sėklos siuntos svoris ir mažiausias bandinio svoris yra nurodyti šio reikalavimų aprašo 4 priede. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, bandiniai imami iš vienarūšių siuntų. Didžiausias sėklos siuntos svoris ir mažiausias bandinio svoris yra nurodytas šio reikalavimų aprašo 4 priede.

49. Didžiausias sėklos siuntos svoris negali viršyti 5 proc., negu nurodyta šio reikalavimų aprašo 4 priede.

50. Sėklos užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais turi būti mažiausias. Sėkloje negali

būti gyvų svirno kenkėjų, jų lervų, tuščiųjų avižų bei jų hibridų ir nelabųjų svidrių sėklų.

51. Sėklos daigumo galiojimo laikas – vieneri metai.

52. Valstybinė augalininkystės tarnyba sertifikatą, patvirtinantį, kad sėkloje nėra tuščiosios avižos, išduoda, jeigu aprobavimo metu pasėlyje ir išanalizavus ne mažesnį kaip 1 kg sėklos bandinį tuščiosios avižos nerandama.

53. Didžiausias skleročių ar jų fragmentų skaičius šio reikalavimų aprašo 4 priedo 3 skiltyje nurodytos masės bandinyje:

53.1. javų, išskyrus hibridinius rugius:

53.1.1. elitinės sėklos – 1;

53.1.2. sertifikuotos sėklos – 3;

53.2. hibridinių rugių:

53.2.1. elitinės sėklos – 1;

53.2.2. sertifikuotos sėklos – 4.

Skleročių ar jų fragmentų skaičius, nustačius penkis skleročius ar jų fragmentus nurodyto svorio bandinyje, atitiks reikalavimus, jei antrame to paties svorio bandinyje bus ne daugiau kaip keturi skleročiai ar jų fragmentai.

54. Sertifikuotos hibridinių plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšų, miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų ir savidulkių kvietrugių veislių sėklos mažiausias veislinis grynis turi būti 90 proc. Veislinis grynis tikrinamas atliekant vegetacinius bandymus.

55. Auginant sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) ir kukurūzų hibridinių veislių sertifikuotą sėklą naudojami moteriškasis vyriškai nevaisingas individas ir vyriškasis individas, kuris negrąžina vyriškojo vaisingumo. Sėkla ruošiama:

55.1. sumaišant sėklos siuntas veislei proporcinga dalimi, kai naudojamas moteriškasis vyriškai sterilus individas ir moteriškasis vyriškai vaisingas individas;

55.2. auginant moteriškąjį vyriškai nevaisingą individą ir moteriškąjį vyriškai vaisingą individą veislei proporcinga dalimi. Šių individų dalys patikrinamos aprobuojant.

56. Sėklos, naudojamos mišiniams, kiekvieno individo kokybė prieš sumaišant sertifikuojama atskirai ir turi atitikti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus rodiklius.

VII. EUROPOS BENDRIJOS PALYGINAMIEJI BANDYMAI

57. Europos Bendrijos palyginamieji bandymai skirti Europos Bendrijoje javų sėklos bandinių vegetaciniams bandymams atlikti, kurių tikslas – suderinti sertifikavimo metodus bei patikrinti, ar javų sėklos atitinka nustatytus reikalavimus. Europos Bendrijos palyginamieji bandymai apima pašarinių augalų sėklas:

57.1. importuotas iš trečiųjų šalių;

57.2. skirtas ekologinei žemdirbystei;

57.3. skirtas išsaugoti augalų genetiniams ištekliams bei *in situ* apsaugai.

VIII. JAVŲ SĖKLOS TIEKIMO RINKAI REIKALAVIMAI

58. Leidžiama tiekti rinkai superelitinę, elitinę, sertifikuotą, sertifikuotą pirmos ir antros reprodukcijos javų sėklą ir (ar) saugotinų javų veislių sėklą.

59. Iš trečiųjų šalių įvežama javų sėkla turi būti Tarybos sprendimu pripažinta lygiaverte, kaip ir išauginta Bendrijoje.

60. Tiekiamos rinkai superelitinės, elitinės, sertifikuotos, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos fasuotės turi būti paženklintos oficialiosios institucijos etiketėmis.

61. Tiekėjas, tiekdamas rinkai sėklą, kuriai Europos Komisijos sprendimu nustatyti žemesni daigumo rodikliai, nei šio reikalavimų aprašo 3 priede, specialioje etiketėje privalo nurodyti savo vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, adresą, sėklos siuntos numerį ir sėklos daigumą.

62. Tiekėjas yra atsakingas už tiekiamos rinkai sėklos daigumą, kurį jis nurodo

specialioje etiketėje pagal šio reikalavimų aprašo 61 punkto nuostatą.

63. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja sėklą rinkoje, siekdama nustatyti, ar tiekėjai laikosi nuostatų, nurodytų šių reikalavimų apraše.

64. Valstybinė augalininkystės tarnyba gali sertifikuoti:

64.1. superelitinę, elitinę, sertifikuotą ir sertifikuotą pirmos ir antros reprodukcijos sėklą, kuriai dar nebaigti atlikti kokybės, ypač daigumo, tyrimai, nurodyti šių reikalavimų 3 priede. Tokia sėkla sertifikuojama tik asmeniui pateikus išankstinius sėklos kokybės tyrimų rezultatus bei šią informaciją:

64.1.1. pirmojo pirkėjo vardą, pavardę arba pavadinimą;

64.1.2. pirmojo pirkėjo adresą arba buveinę;

64.2. elitinę sėklą, kuri neatitinka šio reikalavimų aprašo 3 priede išdėstytų daigumo rodiklių, leidžiama tiekti rinkai. Šiuo atveju etiketėje nurodomas daigumas, asmens vardas ir pavardė / pavadinimas, adresas / buveinė bei sėklos siuntos numeris.

65. Tiekėjas yra atsakingas, kad tiekiamos rinkai sėklos kokybė atitiktų šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus kokybės rodiklius.

66. Šio reikalavimų aprašo 62, 64 punktų nuostatos netaikomos sėklai, importuotai iš trečiųjų šalių.

67. Tiekiant rinkai daugiau kaip 2 kilogramus sėklos, kuri yra importuota iš trečiųjų šalių, ant sėklos fasuotės etiketės turi būti pateikta ši informacija:

67.1. rūšis;

67.2. veislė;

67.3. kategorija;

67.4. sėklos išauginimo šalis ir institucija, atsakinga už sėklos sertifikavimą;

67.5. šalis siuntėja;

67.6. importuotojas;

67.7. sėklos kiekis.

68. Tiekti rinkai perdirbti skirtą sėklą galima, jei užtikrinamas jos tapatumas.

69. Genetiškai modifikuotų augalų veislių fasuočių etikečių ir sertifikate turi būti užrašas GMO (genetiškai modifikuotas organizmas).

70. Selekcininkui pageidaujant genealoginių individų aprašymas laikomas konfidencialia informacija.

71. Remdamasi Europos Komisijos sprendimu, Valstybinė augalininkystės tarnyba leidžia rinkai tiekti:

71.1. nedidelį sėklos kiekį moksliniams tikslams ar selekciniam darbui;

71.2. nustatytą sėklos kiekį kitiems tyrimams ar bandymams, jei ji priklauso veislėms, dėl kurių ES valstybėje yra pateikta paraiška dėl įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą.

72. Sėklos tiekimu rinkai nelaikomi šie veiksmai:

72.1. sėklos tiekimas kontrolės institucijoms, siekiant atlikti oficialius tyrimus;

72.2. sėklos tiekimas paslaugų teikėjams, siekiant jas apdoroti ar fasuoti, kai paslaugų teikėjas neįgauna turtinių teisių į sėklą;

72.3. sėklos tiekimas tam tikromis sąlygomis paslaugų teikėjams, turint tikslą išauginti tam tikrą žemės ūkio žaliavą, skirtą pramoniniams tikslams, ar išauginti sėklą, skirtą tolesniam dauginimui. Šiuo atveju turi būti užtikrinta, kad paslaugų teikėjas neįgytų turtinės teisės į patiektą sėklą ar į gautą derlių. Sėklos tiekėjas turi pateikti Valstybinei augalininkystės tarnybai sutarties ar jos atitinkamų dalių kopijas, sudarytas su paslaugų teikėju. Sutartyje turi būti nurodyta, kokius reikalavimus atitinka tiekiama sėkla.

73. Sėkla laikoma atskirai pagal rūšis, kategorijas ir reprodukcijas. Rinkai sėkla ruošiama ir laikoma siuntomis. Sėklos siuntos kokybė patvirtinama sertifikatu.

74. Tiekiama rinkai superelitinė sėkla turi atitikti elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Superelitinė, elitinė, sertifikuota ir sertifikuota pirmos ir antros reprodukcijos sėkla turi būti tiekiama rinkai tik vienarūšėmis siuntomis ir sandariose fasuotėse. Fasuotes ženklina Valstybinė augalininkystės tarnyba, o saugotinų veislių sėklos – tiekėjas. Jos turi būti

paženklintos taip, kad nebūtų galima atidaryti nepažeidus ženklinimo sistemos. Fasuotės ženklinamos prie jų pritvirtinant etiketes.

75. Fasuotes, paženklintas Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketėmis, gali pakartotinai ženklinti tik Valstybinė augalininkystės tarnyba. Pakartotinai ženklindama sėklos fasuotes, prie jų tvirtina lipduką, kuriame nurodo:

75.1. „pakartotinis ženklinimas“;

75.2. pakartotinio ženklinimo data;

75.3. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos“.

76. Ant superelitinės, elitinės, sertifikuotos, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos ir sėklos mišinių fasuočių tvirtinamos Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketės turi būti nenaudotos, ne mažesnės kaip 110 x 67 mm dydžio ir jose turi būti tokia informacija:

76.1. superelitinės sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

76.1.1. nuoroda „VAT-LT“;

77.1.2. sėklos siuntos numeris;

76.1.3. ženklinimo data (metai, mėnuo) arba bandinio ėmimo data (metai, mėnuo);

76.1.4. augalo rūšis nurodyta bent lotyniškomis raidėmis užrašytu botaniniu pavadinimu, kuris gali būti sutrumpintas, nenurodant autorių pavadinimų ar pavardžių;

76.1.5. veislė;

76.1.6. žodžiai „superelitinė sėkla“;

76.1.7. šalis, kurioje sėkla išauginta;

76.1.8. deklaruojamas svoris (neto) arba sėklų skaičius;

76.1.9. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

76.2. elitinės, sertifikuotos, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

76.2.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

76.2.2. „VAT-LT“;

76.2.3. siuntos numeris;

76.2.4. ženklinimo data (metai, mėnuo) arba bandinio ėmimo data (metai, mėnuo);

76.2.5. augalo rūšis, nurodyta bent lotyniškomis raidėmis užrašytu botaniniu pavadinimu, kuris gali būti sutrumpintas, nenurodant autorių pavadinimų ar pavardžių;

76.2.6. veislė, nurodyta bent lotyniškomis raidėmis;

76.2.7. sėklos kategorija (nurodoma kategorijos santrumpa);

76.2.8. šalis, kurioje sėkla išauginta;

76.2.9. deklaruojamas svoris neto arba sėklų skaičius;

76.2.10. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

76.2.11. jei veislė yra hibridinė ar įvaisinės linijos:

76.2.11.1. elitinės sėklos – hibrido ar įvaisinės linijos (toliau – individas) pavadinimas, kuriuo ji įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį katalogą, pateikiant arba nepateikiant nuorodą į hibridinę veislę. Tuo atveju, jei naudojamas individas gauti hibridinę veislę, rašomas žodis „individas;

76.2.11.2. kitais elitinės sėklos atvejais nurodomas individo pavadinimas bei rašomas žodis „individas“ ir pateikiama nuoroda į hibridinę veislę. Nuoroda į individo funkciją (vyriškoji ar moteriškoji) gali būti nepateikiama;

76.2.11.3. sertifikuotos sėklos – veislės pavadinimas ir žodis „hibridinė“ (H);

76.2.12. kai sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, ženklinama pagal šio reikalavimų aprašo 75 punkto nuostatas.

76.3. sėklos mišinių etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

76.3.1. mišinys (veislė ar rūšis);

76.3.2. „VAT-LT“;

76.3.3. siuntos numeris;

76.3.4. ženklinimo data (metai, mėnuo);

76.3.5. rūšys, kategorija, veislė, šalis gamintoja ir kiekvieno individo dalies masė;

76.3.6. deklaruojamas svoris (neto) arba sėklų skaičius;

76.3.7. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

76.3.8. kai pakartotinai tirtas sėklų mišinio visų individų daigumas, ženklinama pagal šio reikalavimų aprašo 75 punkto nuostatas.

76.3.9. žodžiai „leista tiekti rinkai tik Lietuvos Respublikos teritorijoje“;

76.4. ant tiekiamos rinkai sėklos, dėl kurios įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, fasuočių tvirtinama oranžinės spalvos etiketė, kurioje turi būti viena iš oficialių Europos Sąjungos kalbų pateikta informacija:

76.4.1. nuoroda „VAT-LT“;

76.4.2. sėklos siuntos numeris;

76.4.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);

76.4.4. augalo rūšis;

76.4.5. veislės pavadinimas ir paraiškos numeris (Valstybinei augalininkystės tarnybai asmens pateiktos ir įregistruotos paraiškos numeris);

76.4.6. nuoroda „oficialiai dar neįtraukta veislė“;

76.4.7. nuoroda „tik tyrimams ir bandymams“;

76.4.8. jeigu veislė genetiškai modifikuota, žodžiai „genetiškai modifikuota veislė“;

76.4.9. deklaruojamas svoris (neto);

76.4.10. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

77. Saugotinos javų veislės sėklos fasuotės ar konteineriai turi turėti tiekėjo etiketę, išspausdintą užrašą ar spaudą, kuriame turi būti nurodyta:

77.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

77.2. asmens, atsakingo už etikečių ar jo tapatybės ženklo pritvirtinimą, pavardė ir adresas;

77.3. ženklinimo data (metai) arba paskutinio bandinio siekiant ištirti daigumą paėmimo data (metai);

77.4. augalo rūšis;

77.5. saugotinos veislės pavadinimas;

77.6. žodžiai „saugotina javų veislė“;

77.7. javų kilmės rajonas;

77.8. jei saugotinos veislės sėklos išauginimo rajonas nesutampa su javų kilmės rajonu, pateikiama nuoroda į rajoną, kuriame išauginta sėkla;

77.9. siuntos atpažinties numeris, kurį suteikia asmuo, atsakingas už etikečių pritvirtinimą;

77.10. deklaruojamas svoris (neto) arba sėklų skaičius;

77.11. tais atvejais, kai yra nurodoma sėklos masė ir sėklos yra chemiškai apdorotos (granuliuotos pesticidais, dražuotos ar apdorotos kitais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga ar priedas bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

78. Javų sėklos etikečių spalvos:

78.1. superelitinės sėklos A – balta su violetine 5 mm pločio nuo kairiojo viršutinio kampo į dešinę įžambiai einančia juosta;

78.2. elitinės sėklos B – balta;

78.3. sertifikuotos sėklos ir sertifikuotos sėklos pirmos reprodukcijos C ir C_1 – mėlyna;

78.4. sertifikuotos sėklos antros reprodukcijos C_2 – raudona;

78.5. sėklos mišinių – žalia.

79. Kiekvienai sėklos siuntai suteikiamas numeris, kuriame žymimi:

79.1. sėklos siuntos suformavimo metai (dviženklis skaičius);

79.2. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);

79.3. tiekėjo pažymėjimo numeris;

79.4. javų siuntos eilės numeris;

79.5. šalies kodas (LT).

80. Galutinai nesertifikuotos sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

80.1. nuoroda „VAT-ZUM“;

80.2. augalo rūšis bent lotyniškomis raidėmis užrašytu botaniniu pavadinimu, kuris gali būti sutrumpintas, autorių pavadinimai ar pavardės nenurodomos;

80.3. veislė, prie veislių (įvaisinių linijų, hibridinių), kurios bus naudojamos tik kaip individai gauti hibridines veisles, rašomas žodis „individas“;

80.4. kategorija;

80.5. hibridinių veislių – žodis „hibridas“ (H);

80.6. siuntos numeris;

80.7. deklaruojamas svoris (neto);

80.8. žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“.

81. Galutinai nesertifikuotos sėklos etiketės spalva yra pilka.

82. Galutinai nesertifikuotos sėklos sertifikate turi būti pateikta ši informacija:

82.1. sertifikatą išduodanti institucija – Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos;

82.2. augalo rūšis bent lotyniškomis raidėmis užrašytu botaniniu pavadinimu, kuris gali būti sutrumpintas, autorių pavadinimai ar pavardės nenurodomos;

82.3. veislė bent lotyniškomis raidėmis;

82.4. kategorija, žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“;

82.5. laukui apsėti naudotos sėklos siuntos numeris ir tą sėklą sertifikavusios šalies ar šalių pavadinimas;

82.6. siuntos numeris;

82.7. žemės ploto, kuriame sėkla buvo išauginta, dydis;

82.8. nuimtos sėklos kiekis ir fasuočių skaičius;

82.9. sertifikuotos sėklos atveju – reprodukcijų skaičius;

82.10. patvirtinimas, kad javų sėkliniai pasėliai, iš kurių užauginta sėkla, atitinka reikalavimus;

82.11. išankstiniai sėklos kokybės tyrimų, jeigu jie buvo atlikti, rezultatai.

83. Valstybinė augalininkystės tarnyba nustato šias sąlygas dėl informacijos pateikimo neištrinamais spaudmenimis ant elitinės, sertifikuotos ir sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos javų sėklos fasuočių:

83.1. informacija neištrinamais spaudmenimis išspausdinama arba įspaudžiama ant fasuotės;

83.2. spausdinimo ar įspaudo išdėstymas ir spalva turi atitikti naudojamos etiketės spalvą;

83.3. išspausdinami arba įspaudžiami duomenys yra nurodyti šio reikalavimų aprašo 76.2.4, 76.2.7 punktuose;

83.4. kiekviena fasuotė turi oficialiai priskirtą serijos numerį, kurį suteikia Tarnyba. Serijos numeris neištrinamais spaudmenimis išspausdina, įspaudžia, perforuoja, fasuotę spausdinanti įmonė. Ji informuoja Valstybinę augalininkystės tarnybą apie išduotų fasuočių skaičių ir serijos numerius;

83.5. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja parduotos sėklos kiekio, įskaitant kiekvienos siuntos fasuočių skaičių ir turinį, taip pat serijos numerių apskaitą ir tikrina gamintojų apskaitos dokumentus.

84. Saugotinos veislės sėklą leidžiama tiekti rinkai, jei laikomasi šių reikalavimų:

84.1. išauginta javų kilmės rajone ar patvirtintuose papildomuose rajonuose;

Pastaba. Išaugintą saugotinų veislių sėklą papildomuose rajonuose leidžiama naudoti tik javų kilmės rajone, išskyrus atvejus, nurodytus šio reikalavimų aprašo 84.3 punkte;

84.2. tiekiama rinkai javų kilmės rajone;

84.3. saugotinų javų veislių sėklą leidžiama tiekti rinkai Lietuvos Respublikos teritorijoje patvirtintuose papildomuose rajonuose tais atvejais, jei papildomuose rajonuose yra panašios javų kilmės rajonui natūralios ar pusiau natūralios tos veislės buveinės.

85. Patvirtinant javų kilmės rajonus, Valstybinė augalininkystės tarnyba turi užtikrinti, kad javų kilmės rajone būtų paliktas sėklos kiekis, nurodytas šio reikalavimų aprašo 86 punkte, siekiant išsaugoti saugotiną veislę javų kilmės rajone.

86. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja, kad tiekiama rinkai kiekvienos saugotinos veislės sėkla neturi viršyti 0,5 proc. tam tikros augalų rūšies sėklos kiekio, išauginto per vieną auginimo sezoną Lietuvos Respublikoje, ar kiekio, kurio reikia apsėti 100 ha, priklausomai nuo to, kuris kriterijus yra didesnis. Tiekiama rinkai saugotinų veislių kviečių, paprastųjų miežių ir paprastųjų kukurūzų sėkla neturi viršyti 0,3 proc. sėklos kiekio ar kiekio, kurio reikia apsėti 100 ha, priklausomai nuo to, kuris kriterijus yra didesnis.

87. Tiekiamas rinkai visas bendras saugotinos veislės sėklos kiekis neturi viršyti 10 proc. tam tikros augalų rūšies sėklos kiekio, sunaudojamo Lietuvos Respublikoje.

88. Tais atvejais, kai viršijamas sėklos kiekis, nurodytas šio reikalavimų aprašo 87 punkte, Valstybinė augalininkystės tarnyba nustato kiekvienam tiekėjui leidžiamus tiekti rinkai vegetacijos sezono metu saugotinos veislės sėklos kiekius.

89. Tais atvejais, kai sėklos kiekio, nurodyto šio reikalavimų aprašo 87 punkte, neužtenka apsėti 100 ha žemės ploto, tiekėjui leidžiama didžiausią tos rūšies sėklos, kiekvienais metais naudojamos Lietuvos Respublikoje, kiekį padidinti iki kiekio, reikalingo apsėti 100 ha.

90. Valstybinė augalininkystės tarnyba, Europos Komisijai ar kitoms ES valstybėms paprašius, informuoja apie saugotinos veislės sėklos, tiekiamos rinkai Lietuvos Respublikoje, kiekius.

IX. REIKALAVIMAI ĮGALIOTIESIEMS APROBUOTOJAMS

91. Įgaliotasis aprobuotojas privalo būti kvalifikuotas, turėti įgaliotojo aprobuotojo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba, ir raštu pateikti pasirašytą pareiškimą, kuriuo įgaliotasis aprobuotojas įsipareigoja laikytis aprobavimo metodinių nurodymų. Įgaliotasis aprobuotojas negali turėti asmeninės naudos, susijusios su aprobavimo atlikimu.

92. Įgaliotąjį aprobuotoją kontroliuoja oficialusis aprobuotojas.

93. Javų sėkliniai pasėliai, kuriuos reikės tikrinti, auginami iš sėklos, kurios vegetaciniai bandymai yra atlikti ir šios kontrolės rezultatai yra patenkinami.

94. Oficialusis aprobuotojas privalo kontroliuoti ne mažiau kaip 5 proc. javų sėklinių pasėlių, aprobuotų įgaliotojo aprobuotojo.

95. Oficialiems vegetaciniams bandymams ir atitinkamais atvejais oficialiems sėklos laboratoriniams tyrimams dėl veislės tapatumo ir veislinio grynio patikrinimo imama dalis sėklos bandinių iš sėklos siuntų.

96. Oficialiajam aprobuotojui nustačius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė aprobavimo metodikos nurodymus, jam pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas leidimas aprobuoti javų sėklinius pasėlius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklausęs, įgaliotasis aprobuotojas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotajam aprobuotojui panaikinamas įgaliotojo aprobuotojo leidimas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikatas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

X. REIKALAVIMAI ĮGALIOTIESIEMS BANDINIŲ ĖMĖJAMS

97. Įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo turėti įgaliotojo bandinių ėmėjo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba.

98. Įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo turėti reikiamą kvalifikaciją, kuri įgyta mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiesiems bandinių ėmėjams taikomas sąlygas, ir patvirtinta išlaikius oficialius egzaminus.

99. Įgaliotaisiais bandinių ėmėjais gali būti:

99.1. nepriklausomi fiziniai asmenys;

99.2. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys;

99.3. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys. Šiuo atveju įgaliotasis bandinių ėmėjas bandinius gali imti tik iš sėklos siuntų, pagamintų šių fizinių arba juridinių asmenų vardu, išskyrus atvejus, kai pirmiau paminėti fiziniai arba juridiniai asmenys, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

100. Įgaliotąjį bandinių ėmėją, imantį sėklos bandinius, kontroliuoja oficialusis bandinių ėmėjas. Imant bandinius automatiniu būdu, turi būti laikomasi procedūrų, patvirtintų Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu, ir tai atliekama oficialiai prižiūrint.

101. Oficialiosios priežiūros pagal šio reikalavimų aprašo 100 punktą taikymo tikslais oficialieji sėklos bandinių ėmėjai ima kontrolinius bandinius iš dalies sėklos siuntų, skirtų oficialiai sertifikuoti. Ši dalis iš principo kuo lygiau paskirstoma tarp fizinių arba juridinių asmenų, pateikusių sėklą sertifikuoti, bei pagal pateiktas rūšis, tačiau ji taip pat gali būti skirta konkrečiai abejonei pašalinti. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc. Šis kontrolinių bandinių ėmimo principas netaikomas siuntoms, iš kurių bandiniai imami automatiniu būdu. Kontroliniai bandiniai palyginami su sėklos bandiniais, paimtais iš tos pačios siuntos oficialiai prižiūrint.

102. Oficialiajam bandinių ėmėjui nustačius, kad įgaliotasis bandinių ėmėjas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė bandinių ėmimo metodų nurodymus, jam pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas leidimas imti sėklos bandinius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklausęs, įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotajam bandinių ėmėjui panaikinamas įgaliotojo bandinių ėmėjo leidimas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikatas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

XI. REIKALAVIMAI ĮGALIOTOSIOMS LABORATORIJOMS

103. Įgaliotoji laboratorija privalo turėti sėklos kokybės tyrimo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba.

104. Įgaliotoji laboratorija privalo:

104.1. turėti darbuotoją, kuris tiesiogiai atsakytų už laboratorijos techninę veiklą ir turėtų techninio vadovavimo sėklų tyrimų laboratorijai kvalifikaciją;

104.2. turėti reikiamos kvalifikacijos darbuotoją. Kvalifikacija įgyjama mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiosios sėklų tyrimų laboratorijos darbuotojams taikomas sąlygas ir išlaikius oficialius egzaminus;

104.3. būti įkurta patalpose ir turėti įrangą, kurią Valstybinė augalininkystės tarnyba laiko tinkama sėklai tirti.

105. Įgaliotoji laboratorija gali būti:

105.1. nepriklausoma;

105.2. priklausanti juridiniam asmeniui, užsiimančiam sėklos gamyba, dauginimu,

perdirbimu, tiekimu rinkai. Šiuo atveju įgaliotoji laboratorija gali tirti tik sėklos siuntas, kurias pagamino šio juridinio asmens vardu, išskyrus atvejus, kai minėtas juridinis asmuo, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

106. Įgaliotosios laboratorijos veiklą, susijusią su sėklos tyrimais, kontroliuoja Valstybinė augalininkystės tarnyba.

107. Oficialiosios priežiūros pagal šio reikalavimų aprašo 106 punktą taikymo tikslais oficialaus sėklos tyrimo metu kontroliuojama dalis sėklos siuntų, skirtų oficialiai sertifikuoti. Ši dalis iš principo kuo lygiau paskirstoma tarp juridinių asmenų, pateikusių sėklą sertifikuoti, bei pagal pateiktas rūšis, tačiau ji taip pat gali būti skirta konkrečiai abejonei pašalinti. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc.

108. Oficialiajai laboratorijai nustačius, kad įgaliotoji laboratorija tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė sėklos kokybės tyrimų metodikos nurodymus, jai pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas arba panaikinamas leidimas atlikti sėklos kokybės tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikatas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

XII. JAVŲ SĖKLOS LAIKYMAS

109. Sėkla turi būti laikoma uždarose, neužkrėstose kenkėjais ir jų lervomis patalpose.

110. Jei sandėlio grindys ne medinės, pakuotės su sėkla kraunamos ant medinių padėklų ar stelažų.

111. Kiekviena sėklos siunta laikoma atskirai. Tarp siuntų turi būti paliktas ne mažesnis kaip 0,7 m tarpas.

112. Prie kiekvienos siuntos turi būti patogus priėjimas.

XIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

113. Už šių reikalavimų aprašo nuostatų nesilaikymą asmenys atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos
kokybės reikalavimų aprašo
1 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. gruodžio 5 d.
įsakymo Nr. 3D-821
redakcija)

MAŽIAUSIŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APSAUGINIŲ ATSTUMŲ LENTELĖ

Pasėliai	Mažiausi atstumai, m
Nehibridiniai kanariniai strypainiai, rugiai: auginant elitinę sėklą auginant sertifikuotą sėklą	 300 250
Sorgų rūšys *(Sorghum* spp.)	300
Savidulkiai kvietrugiai: auginant elitinę sėklą auginant sertifikuotą sėklą	 50 20
Kukurūzai	200
Hibridiniai rugiai: auginant elitinę sėklą: naudojant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją nenaudojant vyriškojo nevaisingumo selekcinės linijos auginant sertifikuotą sėklą	 1000 600 500

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos
kokybės reikalavimų aprašo
2 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. gruodžio 5 d.
įsakymo Nr. 3D-821
redakcija)

MAŽIAUSIO VEISLINIO GRYNIO NEHIBRIDINIUOSE PLIKŲJŲ IR SĖJAMŲJŲ AVIŽŲ, AVIŽŲ NETIKŠŲ, MIEŽIŲ, PAPRASTŲJŲ IR KIETŲJŲ KVIEČIŲ, SPELTŲ PASĖLIUOSE LENTELĖ

Kategorija	Mažiausias veislinis grynis, proc.
Elitinės sėklos (B)	99,9
Sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos (C_1)	99,7
Sertifikuotos antros reprodukcijos sėklos (C_2)	99,0

MAŽIAUSIO VEISLINIO GRYNIO NEHIBRIDINIUOSE SAVIDULKIŲ KVIETRUGIŲ PASĖLIUOSE LENTELĖ

Kategorija	Mažiausias veislinis grynis, proc.
Elitinės sėklos (B)	99,7
Sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos (C_1)	99,0
Sertifikuotos antros reprodukcijos sėklos (C_2)	98,0

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo
3 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. gruodžio 5 d.
įsakymo Nr. 3D-821
redakcija)

MAŽIAUSIŲ JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ LENTELĖ

Rūšis ir kategorija	Mažiausias daigumas (grynos sėklos, proc.)	Mažiausias analitinis grynis (švarumas) (proc., nuo masės)	Didžiausias kitų augalų rūšių sėklos kiekis, ne didesnis kaip, vnt.							Sėklų drėgnis ne didesnis kaip, proc.
			kitų augalų rūšių (a)	raudonos ryžių sėklos	kitų javų rūšių	ne javų	tuščiosios avižos, bergždžiosios avižos, kvepiančiosios svidrės	dirvinio ridiko, dirvinės raugės	Sorų (*Panicum* spp.)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sėjamosios avižos, avižos netikšės, paprastieji miežiai, paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, speltos:										
B	85	99	4		1 (b)	3	0 (c)	1		15,5*
C1 ir C2	85 (d)	98	10		7	7	0 (c)	3		15,5*
Plikosios avižos:										
B	75	99	4		1 (b)	3	0 (c)	1		15,0*
C1 ir C2	75 (d)	98	10		7	7	0 (c)	3		15,0*
Kanariniai strypainiai:										
B	75	98	4		1 (b)		0 (c)			15,0
C	75	98	10		5		0 (c)			15,0
Sėjamieji rugiai:										
B	85	98	4		1 (b)	3	0 (c)	1		15,0*
C	85	98	10		7	7	0 (c)	3		15,0*
Sorgų rūšys (*Sorghum* spp.)	80	98	0							15,0
Kvietrugiai:										
B	80	98	4		1 (b)	3	0 (c)	1		15,5*
C1 ir C2	80	98	10		7	7	0 (c)	3		15,5*
Paprastieji kukurūzai	90	98	0							14,0

(a) – į didžiausią kitų augalų rūšių sėklos kiekį, nustatytą šio reikalavimų aprašo 3 priedo 4 skiltyje, įeina šio reikalavimų aprašo 3 priedo 5–10 skiltyse nurodytų rūšių sėkla;

(b) – antroji sėkla nelaikoma priemaiša, jei antrajame tos pat masės bandinyje nėra jokios kitų javų rūšių sėklos;

(c) – viena tuščiosios avižos, bergždžiosios avižos, kvepiančiosios svidrės sėkla nurodytos masės bandinyje nelaikoma priemaiša, jeigu antrajame tos pat masės bandinyje nėra nė vienos šių rūšių sėklos;

(d) – „plikagrūdžių miežių“ rūšiai priskiriamų paprastųjų miežių veislės sėklos mažiausias daigumas 75 proc. Etiketėje turi būti nuoroda: „mažiausias daigumas 75 proc.“;

* – jeigu sėjama tų pačių derliaus metų žieminių javų sėkla, tai yra paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltos, kvietrugių, rugių, sėklos drėgmė turi būti ne didesnė kaip 16,0 proc.

_____

Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo
4 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. gruodžio 5 d.
įsakymo Nr. 3D-821
redakcija)

SĖKLOS SIUNTOS IR BANDINIO SVORIO LENTELĖ

Augalo rūšis	Didžiausia siuntos svoris, t	Mažiausia bandinio svoris, g	Bandinio, 3 priedo 4–10 skiltyse ir 3 priedo 3 skiltyje nurodytam didžiausiam kitų augalų rūšių sėklos skaičiui nustatyti, svoris, g
Sėjamosios avižos, avižos netikšės, plikosios avižos, paprastieji miežiai, paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, speltos, sėjamieji rugiai, kvietrugiai	30	1000	500
Kanariniai strypainiai	10	400	200
Dvispalviai sorgai	30	900	900
Dvispalvių sorgų × sudanžolės hibridai	30	300	300
Paprastųjų kukurūzų įvaisinės linijos elitinė sėkla	40	250	250
Paprastųjų kukurūzų neįvaisinės linijos elitinė sėkla; sertifikuota sėkla	40	1000	1000

_____